

▶ **ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ** από την Κύπρο ■ του Κώστα Βενιζέλου

Οι βρετανικές βάσεις βάζουν στο κάδρο την Κύπρο

Η χρήση του Ακρωτηρίου, η αεροπορική δραστηριότητα, θέτουν στο στόχαστρο το νησί

Στο στόχαστρο θέτουν την Κύπρο οι βρετανικές βάσεις με τις δράσεις τους. Δράσεις που προφανώς ξεπερνούν το πλαίσιο λειτουργίας τους και προκαλούν προβλήματα σε μια περιοχή, που βιώνει συγκρούσεις και πολεμικές αναταράξεις. Οι πρόσφατες απειλές και κατά της Κύπρου του ηγέτη της Χεζμπολάχ του Λιβάνου, Χασάν Νασράλα, συνδέονται εν πολλοίς με τα όσα οι Βρετανοί πράττουν χρησιμοποιώντας τις βάσεις. Κι αυτό δεν γίνεται τώρα αλλά διαχρονικά. Άλλες αναφορές, που αφέθηκαν να εννοηθεί για χρήση των αεροδρομίων της Κυπριακής Δημοκρατίας από τη Ισραήλ έχουν διαψευστεί από τη Λευκωσία. Σημειώνεται δε ότι η κατοχική πλευρά, διά του Τούρκου υπουργού Εξωτερικών, Φιντάν, έδωσε συνέχεια στις απειλές Νασράλα εντάσσοντας στο αφήγημα και την Ελλάδα.

Είναι σαφές πως οι εξελίξεις στην περιοχή οδήγησαν τους Βρετανούς να αναβαθμίσουν και να ενισχύσουν (με αεροσκάφη) την παρουσία τους στο νησί. Την ίδια ώρα, δραστηριοποιούνται και μέσα από την τεχνολογία. Μέσα από την τεχνολογία αντλούν πληροφορίες για τα δραματικά γεγονότα στην περιοχή. Από τις βάσεις γίνεται επεξεργασία των πληροφοριών (υποκλοπές δορυφορικών συστημάτων, Data Networks, τηλεφωνικών συνομιλιών κ.λπ.). Το δεύτερο και βασικό βήμα είναι η ολοκλήρωση διευρυμένης Αεροπορικής – Ναυτικής Εικόνας χρησιμοποιώντας κατάλληλους αισθητήρες (RADARS, Συστήματα Παράκτιας Επιτήρησης, Συστήματα Τηλεπισκόπησης, GPS κ.λπ.). Οι τεχνολογικές δυνατότητες αναβαθμίζονται συνεχώς.

Αεροσκάφη πάνε και έρχονται

Το ερώτημα, το οποίο τίθεται μονίμως και διαχρονικά είναι κατά πόσο μπορούν να χρησιμοποιούνται οι βρετανικές βάσεις ως ορμητήριο για στρατιωτικές επιχειρήσεις στην περιοχή. Το Λονδίνο θεωρεί πως με βάση τις Συμφωνίες του 1960 δικαιούται να ενεργεί και χωρίς

μάλιστα να δίνει λογαριασμό σε κανένα. Από την άλλη, υπάρχει η θέση, η οποία στηρίζεται και σε γνωματεύσεις που έχει ενώπιον της η Κυπριακή Δημοκρατία, ότι η δραστηριότητα των Βρετανών, δια των βάσεων, παραβιάζει τις Συνθήκες Εγκαθίδρυσης γιατί δεν είναι προφανώς αμυντικού χαρακτήρα αυτοί οι σχεδιασμοί, που αφορούν τη Συρία, το Λίβανο, τους Χούθι κ.λπ.

Υπενθυμίζεται συναφώς ότι σε πρόσφατη επιχείρηση κατά των Χούθι μετείχαν δύο ζεύγη μαχητικών Typhoon Fgr Mk. 4, που απογειώθηκαν από το Ακρωτήριο. Στη βάση του Ακρωτηρίου σταθμεύουν συνολικά επτά Typhoon Fgr Mk. 4. Πρόκειται για μαχητικά αεροσκάφη πολλαπλών ρόλων που μπορούν να διεξάγουν τόσο αποστολές επίθεσης ακριβείας όσο και επιχειρήσεις αναχαίτισης εχθρικών αεροσκαφών.

Στους βομβαρδισμούς των θέσεων των Χούθι χρησιμοποιήθηκαν επίσης οι κλασικοί πύραυλοι αέρος-αέρος καθοδηγούμενους

από ενεργά συστήματα ραντάρ Aίμ-120, αλλά και οι νέους πυραύλοι Aίμ-132 και Meteor. Προς επιβεβαίωση τούτων και για να δείξουν πόσο... άνετοι είναι, το Λονδίνο είχε δημοσιοποιήσει βίντεο και φωτογραφικό υλικό για τις αεροπορικές επιχειρήσεις της Βασιλικής Πολεμικής Αεροπορίας (RAF) από τη βάση Ακρωτηρίου κατά στόχων των Χούθι στην Υεμένη. Επίσης, είναι γνωστό ότι οι Βρετανοί κατέρριψαν ιρανικά drones τα οποία κατευθύνονταν προς το Ισραήλ.

Δεν είναι η πρώτη φορά που οι Βρετανοί χρησιμοποιούν τις βάσεις στην Κύπρο, ως ορμητήριο για επιχειρήσεις στην περιοχή και ούτε προφανώς η τελευταία. Υπενθυμίζεται ότι οι βάσεις χρησιμοποιήθηκαν στον πόλεμο του Κόλπου το 1991 και του Ιράκ το 2003 αλλά και στη κρίση στη Συρία από τότε που άρχισε. Οι βρετανικές βάσεις θεωρούνται ως πολύ σημαντικές για όλες τις δυνάμεις (ΗΠΑ, ΝΑΤΟ) καθώς αντί να σταθμεύουν αεροπλανοφόρα, τα οποία

στοιχίζουν οικονομικά, υπάρχουν οι εγκαταστάσεις, που γειτνιάζουν με το θέατρο του πολέμου.

Αποκαλύψεις για Λίβανο

Η Βρετανία έχει στείλει πάνω από 80 στρατιωτικά μεταφορικά αεροσκάφη στην πρωτεύουσα του Λιβάνου, τη Βηρυτό, από τότε που ξεκίνησε ο βομβαρδισμός της Γάζας, όπως προ ημερών αποκάλυψε το βρετανικό Declassified. Σύμφωνα με το δημοσίευμα, όλες οι πτήσεις έχουν πραγματοποιηθεί από την RAF από το Ακρωτήριο, το οποίο βρίσκεται 150 μίλια, ή 45 λεπτά πτήσης, από τη Βηρυτό. Όπως αναφέρεται υπήρξε μια σταθερή ροή

πτήσεων από τότε που ξεκίνησε η ισραηλινή επίθεση στη Γάζα τον Οκτώβριο, αλλά ο αριθμός αυξήθηκε δραματικά τον Απρίλιο με 25 πτήσεις από το Ακρωτήριο στη Βηρυτό. Τον Μάιο είχε τον ίδιο αριθμό πτήσεων, με άλλες 14 μέχρι στιγμής αυτόν τον μήνα. Η άνοδος των πτήσεων –που τώρα ανέρχεται συνολικά στις 84 από τον Οκτώβριο– έρχεται εν μέσω της έξαρσης των εντάσεων μεταξύ του Ισραήλ και της Χεζμπολάχ. Η Λευκωσία έχει πλήρη εικόνα για τα όσα διαδραματίζονται μέσω των Βάσεων. Άλλωστε τούτο δεν είναι δύσκολο να γίνει καθώς αεροσκάφη πάνε και έρχονται.

Ο φόβος δευτέρου μετώπου

Την ίδια ώρα, διαχρονικά το θέμα των Βάσεων δεν αντιμετωπίζεται στη σωστή του διάσταση.

Οι εκάστοτε κυπριακές κυβερνήσεις θεωρούν ότι δεν μπορούν να ανοίξουν δεύτερο μέτωπο. Πέραν, δηλαδή, από αυτό με την κατοχική Τουρκία να ανοίξει και με τη Βρετανία. Αν και το μέτωπο αυτό είναι ανοικτό καθώς το Λονδίνο συστηματικά υπονομεύει τις κυπριακές θέσεις σε σχέση με το Κυπριακό αλλά και την Κυπριακή Δημοκρατία εν γένει. Την ίδια ώρα, η χρήση των Βάσεων, όπως συναφώς αναφέρθηκε ήδη, εμπλέκει εκ των πραγμάτων την Κύπρο και τούτο είναι επικίνδυνο από κάθε άποψη.

Ο Δημήτρης Χριστόφιας, μόλις είχε αναλάβει το 2008 Πρόεδρος της Δημοκρατίας, υπέγραψε Μνημόνιο Συναντίληψης με τον Εργατικό Γκόρτον Μπράουν, απέφυγε να θέσει ζήτημα Βάσεων. Άλλωστε αργότερα μιλώντας στο «Brookings Institute» της Ουάσι-

γκτον είπε ότι ανέφερε στον Γκόρτον Μπράουν να μην ανοίξουν τώρα θέμα Βάσεων και αυτό να το αφήσουν στα παιδιά και τα εγγόνια τους! Δηλαδή έστειλε στις ελληνικές καλένδες το ζήτημα τούτο.

Ωστόσο, για την ιστορία πρέπει αναφερθεί πως μια φορά υπήρξε αντίδραση στις βρετανικές μεθοδεύσεις το 2007 επί άλλης κυβέρνησης. Έγινε αμέσως μετά τη Συμφωνία του Εγγράφου Στρατηγικού Συνεταιρισμού Μεγάλης Βρετανίας-Τουρκίας, που υπογράφηκε στις 23/10/2007, όταν η Κυπριακή Κυβέρνηση αποφάσισε να λάβει μέτρα.

Σύμφωνα με πρακτικά της συνεδρίασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2007 (επί προεδρίας Τάσσου Παπαδόπουλου), «η Κυβέρνηση έκρινε αναγκαία την συνολική επανεξέταση όλου του φάσματος των δεσμεύσεων προς αναθεώρηση των σχέσεων μας με το Ηνωμένο Βασίλειο,

ώστε αυτές να τεθούν στη βάση του αμοιβαίου σεβασμού της κυριαρχίας, ισότητας και της ισοτιμίας, της αμοιβαιότητας και της αρχής της αλληλεγγύης μεταξύ των χωρών-μελών της Ε.Ε. ... Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανέφερε στη συνεδρίαση ότι θεωρείται, χρήσιμη η σύσταση δυο Επιτροπών, οι οποίες θα ενηργήσουν με σκοπό την αναθεώρηση των σχέσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας με το Ηνωμένο Βασίλειο σε ότι αφορά ειδικά τις Βρετανικές Βάσεις και Διευκολύνσεις που διεκδικεί το Ηνωμένο Βασίλειο στην Κύπρο, με βάση τις ισχύουσες σχετικές Συνθήκες και Συμφωνίες μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Ηνωμένου Βασιλείου».

Οι δρομολογούμενες αποφάσεις δεν προχώρησαν, αν και βήματα έγιναν, γιατί άλλαξε στο μεταξύ η κυβέρνηση στην Κύπρο και τον Παπαδόπουλο διαδέχθηκε ο Δημήτρης Χριστόφιας, Γ.Γ. τότε του ΑΚΕΛ.

Αποικιακά κατάλοιπα

Είναι σαφές πως οι Βρετανικές Βάσεις και τα δικαιώματα των Βρετανών στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας αποτελούν πρωτίστως αποικιακά κατάλοιπα. «Είναι κατά βάση οδυνηρή υπόμνηση μιας ανολοκλήρωτης αποικιοποίησης, εκ μέρους των Βρετανών, και μιας ημιτελούς άσκησης του δικαιώματος αυτοδιάθεσης, εκ μέρους του Κυπριακού λαού» (Τάσος Τζιωνίς, περιοδικό «Τετράδια», Αθήνα, τεύχος Χειμώνας 2017 – Άνοιξη 2018). Το θέμα της αποαποικιοποίησης συνδέεται με την πλήρη εφαρμογή της κυριαρχίας της Κύπρου. Πατί η άσκηση της κυριαρχίας δεν μπορεί να εξαρτάται από τρίτες χώρες, όπως επιδιώκεται από την Τουρκία ούτε θα έχει περιορισμούς ή θα χρησιμοποιείται ως αποικία, όπως προκύπτει από τη βρετανική συμπεριφορά. Είναι σαφές πως αυτό μπορεί να γίνει μόνο όταν υπάρξει αποαποικιοποίηση.